

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova,

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Grigoriță Grigore, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigoriță Grigore împotriva lui Cojocaru Simion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Grigoriță Grigore și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 17 septembrie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2015 Grigoriță Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cojocaru Simion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată Grigoriță Grigore a indicat că în anul 2004 a împrumutat lui Cojocaru Simion 2 m ster de salcâm în valoare de 800 lei și a achitat pentru transportul acestora 100 lei, pîrîtul promițând să-i întoarcă.

În anul 2006 a împrumutat lui Cojocaru Simion 1 foaie de laminat cu dimensiunea de 2,25 m x 2,30m la prețul în jur de 700 lei, pîrîtul promițând că va restitui bunul material la prima cerere, sau îi va achita costul acesteia.

Pînă în prezent pîrîtul nu i-a restituit lemnul și foaia de laminat și nu i-a achitat costul acestora.

Valoarea prejudiciului material total constituie suma de 1 600 lei.

A încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă, Cojocaru Simion promițând că îi va restitui bunurile materiale sau costul lor, însă ulterior s-a eschivat de la executarea obligației.

A depus sesizare la Comisariatul de Poliție Cimișlia în cadrul examinării căreia Cojocaru Semion a recunoscut datoria.

Prin eschivarea de la plata datoriei pîrîtul i-a cauzat prejudiciu moral manifestat prin stări sufletești nesatisfăcătoare.

Cere Grigoriță Grigore încasarea din contul lui Cojocaru Simion a prejudiciului material în mărime de 1 600 lei și moral în mărime de 1 000 lei (f.d. 3-4).

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 17 septembrie 2015 s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Grigoriță Grigore (f.d. 40, 43).

La 16 octombrie 2015 Grigoriță Grigore prin intermediul oficiului poștal a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 17 septembrie

2015, iar la 17 februarie 2016 apel motivat împotriva aceleași hotărâri (f.d. 46-47, 55-57).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 15 iunie 2016 a respins apelul declarat de Grigoriță Grigore și a menținut hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 17 septembrie 2015 (f.d. 74-77).

La 09 august 2016 Grigoriță Grigore a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs Grigoriță Grigore a indicat că hotărârile emise sunt ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

La data împrumutului nu s-a indicat termenul de executare a obligației de restituire a bunurilor materiale și termenul de prescripție începe a curge de la data înaintării pretenției către debitor.

În cadrul examinării pricinii Cojocarului Simion nu a invocat prescripția și instanța de judecată nu poate aplica din oficiu termenul de prescripție.

Prin respingerea acțiunii, prima instanță și instanța de apel i-au încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 02 noiembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de Grigoriță Grigore în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 15 iunie 2016 la 06 iulie 2016 (f.d. 78).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copieii deciziei instanței de apel de către Grigoriță Grigore.

Prin urmare, recursul declarat de Grigoriță Grigore la 09 august 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele de judecată au încălcat normele de drept procedural și material.

Conform art. 512 alin. (1) Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 514 Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (2) Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Grigoriță Grigore a invocat în cererea de chemare în judecată că în anul 2004 și 2006 a împrumutat lui Cojocar Semion 2 m ster de salcâm în valoare de 800 lei și 1 foaie de laminat cu dimensiunea de 2,25 m x 2,30m la prețul în jur de 700 lei, pîrîtul promițând că va restitui bunurile materiale la prima cerere, sau îi va achita costul acestora (f.d. 3-4).

În ședința de judecată a primei instanțe Cojocar Semion a recunoscut acțiunea (f.d. 38).

Conform art. 267 alin. (1) Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Cojocar Semion în cadrul examinării pricinii în prima instanță nu a invocat tardivitatea acțiunii.

Având în vedere că Cojocar Semion nu a invocat omiterea termenului de prescripție, prima instanță contrar art. 271 Codul civil eronat a respins din oficiu acțiunea ca fiind tardivă.

Conform art. 575 alin. (1) Codul civil, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Conform art. 272 alin. (3) Codul civil, în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricînd, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data cînd debitorul trebuie să execute obligația.

În conformitate cu art. 238 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

Contrar prevederilor legale citate, prima instanță și instanța de apel nu au stabilit natura raporturilor juridice dintre părți și nu au verificat pe ce termen au fost transmise lemnul și laminatul, când pîrîtul trebuia să le întoarcă și la ce dată a expirat termenul de prescripție.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. b) și alin. (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au încălcat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Grigoriță Grigore, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Grigoriță Grigore.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigoriță Grigore împotriva lui Cojocar Simion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan

